

מ"י 46119/03/16 - מדינת ישראל נגד מונתסר חלאק

בית משפט השלום בירושלים

מ"י 46119-03-16 מדינת ישראל נ' חלאק

בפני	כבוד השופטת ג'ויה סקפה שפירא
המבקשת	מדינת ישראל
נגד	
המשיב	מונתסר חלאק

החלטה

רקע עובדתי

1. לפני בקשה לעיון חוזר בהחלטתי מיום 21.3.16 במסגרתה הוטלו על המבקשת, שיוצגה באותו דיון על ידי משטרת ישראל, הוצאות לטובת המדינה בסך 1,500 ₪.
2. הנסיבות בשלן הוטלו ההוצאות מתוארות בהחלטה נשוא הבקשה וכן בהחלטות במ"י 46111-03-16 ומ"י 46115-03-16. ביום 21.3.16, סמוך לשעה 13:30, הודיעה מזכירות בית המשפט כי צפויה הגעתם של 13 עצורים נוספים לבית המשפט, אשר המדינה תבקש להאריך את מעצרם. עוד נמסר על ידי המזכירות, על סמך שיחה עם נציגי המבקשת, כי הגעת העצורים לבית המשפט צפויה בתוך כשעה וחצי מאותו מועד, דהיינו סמוך לשעה 15:00.
3. סמוך לשעה 14:06 נפתחו במזכירות בית המשפט 3 בקשות להארכת מעצר. במ"י 46111-03-16 ובמ"י 46115-03-16 התבקשה הארכת מעצרם של 6 חשודים בכל אחד מהתיקים. 12 חשודים אלה נחשדו בעבירה של כניסה לישראל שלא כדין.
4. בתיק נשוא הבקשה התבקשה הארכת מעצרו של המשיב, אשר נחשד בהסעת 6 או יותר שוהים בלתי חוקיים, נהיגה בזמן פסילה, סיכון בטיחותי של נוסע ברכב והפרעה לשוטר במילוי תפקידו. בבקשות נכתב, כי החשודים נעצרו באותו היום בשעה 05:55.
5. הדיונים בבקשות מעצר הימים באותו היום, למעט שלושת התיקים הנ"ל הסתיימו ובית המשפט המתין להגעתם של העצורים גם כאשר חלפה השעה 15:00 וגם כאשר חלפה השעה 16:00, תוך שמדי פעם נערך ברור עם נציג

המשטרה שנכח באולם באשר למקום המצאם של העצורים. במסגרת זו, נציג המשטרה אף מסר לבית המשפט כי העצורים כבר עושים את דרכם לבית המשפט.

6. בשעה 16:19 החל הדיון בתיק מ"י 46115-03-16 בהעדרם של החשודים, אשר טרם הגיעו לבית המשפט. כפי שעולה מתוך פרוטוקול הדיון בתיק זה, נציג המבקשת, רס"ר ניר בן-חיים, הודיע באותה שעה לבית המשפט כי בברור שערך עם שוטרי תחנת הראל של משטרת ישראל נמסר לו, כי 13 העצורים נמצאים כבר בדרכם לבית המשפט. בתום הדיון, הבקשה להארכת המעצר נדחתה בהעדרם של החשודים.

7. בשעה 16:37 החל הדיון בתיק מ"י 46111-03-16 בהעדרם של החשודים, אשר טרם הגיעו לבית המשפט. כפי שעולה מפרוטוקול הדיון, במהלך הדיון אפשר בית המשפט לנציג המבקשת להתקשר לשוטרת שנאמר לו קודם לכן כי מלווה את העצורים, על מנת לבדוק את מיקומם המדויק ואת הזמן המשוער להגעתם לבית המשפט. בתום השיחה עם השוטרת הודיע נציג המשטרה לבית המשפט כי כל 13 העצורים טרם יצאו מתחנת המשטרה. בתום הדיון, הבקשה להארכת המעצר נדחתה בהעדרם של החשודים.

8. נציג המבקשת הודיע לבית המשפט כי הבאתם של העצורים לבית המשפט התעכבה בשל הקושי הלוגיסטי הכרוך בהובלתם של 13 חשודים לבית המשפט, ואולם משעה שהדיון בעניינם של 12 מהעצורים הסתיים, הקושי נפתר והחשוד בתיק נשוא הבקשה יובא לבית המשפט עד מהרה.

9. בשעה 17:28 הובא המשיב לבית המשפט והדיון בעניינו החל (ולא בשעה 16:19 כפי שנטען בסעיף 20 לבקשה). בתום הדיון ניתנה החלטה המורה על הארכת מעצרו של המשיב וכן ההחלטה על הטלת הוצאות, נשוא הבקשה.

הבקשה

10. ביום 31.3.16 הוגשה על ידי עו"ד משה וילינגר, מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי) הבקשה לעיון חוזר בהחלטה.

11. במסגרת הבקשה נטען, כי הגם שניתנה לנציג המבקשת במהלך הדיון זכות הטיעון בנושא הטלת הוצאות, המבקשת סבורה כי נציג המשטרה באותו הדיון לא פירט את מלוא העובדות הנדרשות. המבקשת הוסיפה טענות בדבר הקשיים הלוגיסטיים הכרוכים בחקירתם של למעלה מ-20 עצורים באותה פרשה ובהבאתם לבית המשפט של 13 מהם, כפי שהיה במקרה דנן. המבקשת הוסיפה וטענה ביחס להודעות שנמסרו בעניין זה למזכירות בית המשפט. עוד טענה המבקשת, כי לא נפל כל פגם ולא הייתה כל התרשלות מצד המבקשת בהבאת העצורים לבית המשפט ועל כן לא היה מקום לחייבה בהוצאות.

12. המבקשת טענה טענות שונות באשר לסמכות בית המשפט להטיל הוצאות על המבקשת לטובת אוצר המדינה. אודה, כי התקשיתי להבין עד תום את שנטען בדרך פתלתלה בסעיפים 20-29 לבקשה, ואולם ניתן להעריך, כי כוונת

המבקשת הייתה לכך שבית המשפט אינו מוסמך להטיל הוצאות על המבקשת לטובת אוצר המדינה.

13. לבקשה צורף תצהירו של רפ"ק שלמה בן-אבו, קצין אח"מ מתחנת הראל, במסגרתו הצהיר כי כל העובדות שנטענו בבקשה הן על פי מיטב ידיעתו ואמונתו ומתוך עיון במסמכים. ייאמר כבר כעת, כי חלק מן העובדות עליהן הצהיר רפ"ק בן-אבו אינן נכונות. כך למשל, במסגרת סעיף 14 לבקשה נטען, כי בתום הדיון בעניינו של המשיב ניתנה החלטה שבהתאם לה המבקשת שחררה את המשיב, בעוד שהאמת היא שבתום הדיון הורה בית המשפט על הארכת מעצרו של המשיב, ויש להניח שהמבקשת לא שחררה אותו, שכן ביום 23.3.16 הובא המשיב בשנית לבית המשפט כשהוא עצור, התבקשה הארכת מעצרו פעם נוספת, ומעצרו אף הוארך. די היה לקצין האח"מ לעיין בפרוטוקולי הדיונים בבית משפט כדי לדעת עובדות אלה.

דין והכרעה

14. בקשה זו הוגשה ביום 31.3.16 מבלי שנלוותה לה בקשה לעיכוב ביצוע תשלום ההוצאות ומבלי שאלה שולמו הגם שחלף המועד לתשלום. המבקשת עשתה דין לעצמה ולא קיימה את החלטת בית המשפט. די בהתנהלות זו כדי להצדיק את דחיית הבקשה על הסף.

15. למעלה מן הצורך, יש לדחות את הבקשה גם לגופה. לבית המשפט סמכות טבועה להטיל הוצאות לטובת אוצר המדינה על צדדים להליך ואף על באי כוחם גם במסגרת הליך פלילי (ראו ע"א 4845/95 **שמחה ניר, עו"ד נ' מדינת ישראל** (פ"ד מט(2) 639); רע"א (חי') 38788-02-12 **מדינת ישראל נ' חובייה גטאס** [פורסם בנבו 27.2.12]; עמ"י (תל-אביב) 47437-10-14 **מדינת ישראל נ ג די סניק** [לא פורסם. החלטה מיום 9.11.14]). הטלת הוצאות יכול שתיעשה במקרים בהם הוארך הדיון שלא לצורך או שהייתה התרשלות אחרת שגרמה להכשלת מהלכיו של ההליך השיפוטי.

16. לנוכח האמור בסעיף 28 לבקשה נראה כי לא יהיה זה מיותר לומר, שמדינת ישראל, אשר יוצגה בדיון שנערך לפני ביום 21.3.16 על ידי משטרת ישראל, היא בעל דין שניתן להטיל עליו הוצאות בשל התנהלותו. בעניין זה נקבע ברע"א (חי') 38788-02-12 הנ"ל:

"בהיותה מדינה בעל דין ככל בעל דין אחר - הנבחרת האזרחי והנבחרת הפלילי - ומאחר של כל רשות ממשלית ומרשויות המדינה יש במסגרתה תקציב, תקציב משלה, חזקה והוא שחייב רשות אחת מרשויות המדינה בתשלום הוצאות לטובת אוצר המדינה, אכיבוצע על דרך של ביצוע בפועל של העברת הכספים הנדרשים מהרשות עליה הוטל החיוב, לכללאוצר המדינה."

17. במקרה דנן התנהלותה של המבקשת גרמה לבזבוז זמנו של בית המשפט ושל כל הנוגעים בדבר. הדבר נבע בראש ובראשונה ממסירת אינפורמציה שאינה אמת בדבר מיקומם של העצורים והמועד הצפוי להגעתם לבית המשפט.

כך, המבקשת הודיעה למזכירות בית המשפט כי הגעת העצורים צפויה בשעה 15:00, דבר שלא אירע בפועל; כך, בשעה 16:19 הודיע נציג המבקשת כי החשודים כבר עושים את דרכם לבית המשפט, אמרה שהתבררה בהמשך ככוזבת. יובהר, כי אין בדברים הנכתבים בהחלטה זו כדי להטיל דופי כלשהו בהתנהלותו של רס"ר בן-חיים, אשר אני משוכנעת כי לו עצמו לא הייתה כל כוונה להטעות את בית המשפט, ואשר מסר לבית המשפט דברים שנמסרו לו על ידי חוקרי המשטרה מתוך אמונה כי מדובר בדברים נכונים.

18. משום מה, התנהלות זו שעניינה אי אמירת אמת לבית משפט נשמטה לחלוטין מן הבקשה ומן התצהיר שצורף אליה, ולא ניתן לה כל הסבר. אני מתקשה להעריך שקיים הסבר כלשהו המניח את הדעת לכך.

19. כך אירע, כי בית המשפט, הקלדניות, מתורגמן בית משפט, מזכירות בית משפט וסניגור ציבורי, שכרם של כולם משולם מתוך קופת המדינה, המתינו במשך פרק זמן ארוך בן מספר שעות לעצורים שבוששו לבוא.

20. זאת ועוד, הקושי הלוגיסטי הכרוך בהבאתם של 13 עצורים לבית המשפט ידוע וברור, ואף הובהר לבית המשפט על ידי נציג המבקשת במהלך שעות ההמתנה. דומה, כי דווקא במקרה זה בו ניתן היה לצפות מראש את הקשיים, היה ראוי שהמבקשת תפעיל שיקול דעת ותערוך תעדוף שיאפשר הבאת לפחות חלקם של העצורים לבית המשפט בתוך פרק זמן סביר.

21. תפיסת המבקשת לפיה על בית המשפט להיות זמין במשך כל שעות היממה על מנת לדון בבקשות להארכת מעצר ובלבד שהדיון מתקיים בתוך 24 השעות שנקבעו בחוק (ולא 12 כפי שנכתב בטעות בבקשה), תהא השעה אשר תהא, היא שגויה ועומדת בניגוד לתקנות סדרי הדין (סעד מידי בימי מנוחה ומחוז לשעות העבודה הרגילות בבית המשפט) תשל"א-1971.

22. בשולי הדברים, אך לא בשולי חשיבותם ייאמר כי מקרה זה אינו המקרה הראשון שבו התנהלה משטרת ישראל כפי שתואר, ולא אחת נאלץ בית המשפט להמתין משך שעות להגעתם של עצורים בשעות אחר הצהריים, ובכלל זה גם כאשר מדובר היה בעצור בודד או שניים, וגם כאשר העצורים הובאו מתחנות משטרה המצויות בסמיכות גיאוגרפית ממשית לבית המשפט. בית משפט זה שב והעיר למבקשת על התנהלות זו והתרה בה לבל תחזור על עצמה, אך ללא הועיל. יש לקוות כי צעד מוחשי זה שננקט בעניינה של המבקשת לאחר אינספור מקרים דומים, יהיה בו כדי לשנות מן המציאות.

23. הבקשה לעיון חוזר נדחית.

ניתנה היום, כ"ד אדר ב' תשע"ו, 03 אפריל 2016, בהעדר הצדדים.

